

R.K. Basisschool 't Ruimteschip

Marsstraat 2, 1716 WH Opmeer
Postbus 28, 1715 ZG Spanbroek

Waar het kind de ruimte krijgt

Tel: 0226 352552
directie.ruimteschip@skowf.nl
www.bsruimteschip.nl

Visie op Muziekonderwijs

Diverse onderzoeken over muziekonderwijs geven een positief beeld over de effecten van muziekonderwijs op de ontwikkeling van kinderen. Wij willen met ons muziekonderwijs bereiken dat de kinderen beter luisteren, gevoeliger worden voor taal, hun geheugen trainen, hun creativiteit vergroten, ervaring opdoen in het uiten van hun emoties en het vormgeven ervan, leren coöperatief samen te werken en elkaar te waarderen.

Door samen muziek te maken en samen te zingen versterken we het groepsgevoel, maar ook de sociale en emotionele vaardigheden.

Op 't Ruimteschip geven we kinderen de ruimte om de wereld om hen heen te verkennen. We vinden dan ook dat ze een brede blik moeten ontwikkelen en leren open te staan voor alle muzieksoorten en -uitingen.

We gaan hierbij samenwerken met muziekverenigingen en aanbieders van muziekonderwijs.

Als een van de meervoudige intelligenties zetten we muziek ook in om kinderen tot leren te brengen.

In ons onderwijs gaan we uit van de talenten van kinderen. Met ons muziekonderwijs kunnen we de muzikale talenten van kinderen ontwikkelen en gebruiken om hen sterker te maken.

Bezig zijn met muziek is op deze manier van grote betekenis voor de algemene vorming van kinderen. Plezier in muziek speelt daarbij als middel en als doel een essentiële rol.

Een doorgaande lijn in ons muziekonderwijs vinden we belangrijk.

Met een doorgaande lijn waarborgen we de continuïteit en een opbouw in kennis en vaardigheden. Bovendien zorgt een doorgaande lijn voor een aanbod dat is afgestemd op de leeftijd van onze kinderen. Daardoor kunnen we aangeleerde vaardigheden en kennis in de hogere groepen verdiepen en verbreden.

Leerlijnen

In ons muziekonderwijs besteden we aandacht aan de volgende competenties / domeinen van muziek:

1. zingen
2. spelen
3. bewegen
4. presenteren
5. luisteren
6. vastleggen
7. reflecteren /praten over

Voor een overzicht van de leerlijnen: zie bijlage 1 bij dit document.

Praktische uitwerking

Binnenschools: Muziekles in de groepen

- De groepsleerkrachten werken met de methode *123Zing*. Nadat vanaf december 2017 deze lessen zijn verzorgd en gemoddeld door vakdocent Ravel van Ophem, hebben de groepsleerkrachten deze lessen vanaf maart 2018 overgenomen.
- Voor de muzieklessen zijn schoolinstrumenten aangeschaft, het overzicht van de methode was hierbij leidraad geweest.

Binnenschools: Kennismaking met muziekinstrumenten

- Op 't Ruimteschip willen we kinderen kennis laten maken met allerlei soorten muziekinstrumenten. Naar het model en het idee van Muziek Opmeer willen we dit uitwerken volgens het schema:

Groep 2: Slagwerk

Groep 4: Toetsinstrumenten (bijv. keyboard)

Groep 5: Blaasinstrumenten (bijv. trompet)

Groep 7: Snaarinstrumenten (bijv. gitaar)

De bedoeling is dat een gekwalificeerd docent alle kinderen zes weken les geeft op het instrument. De lessen worden afgesloten met een presentatie voor (groot-)ouders.

Indien mogelijk wordt bij deze lessen en/of presentatie lokale verenigingen (bijv. muziekvereniging Erato) betrokken.

- Instrumenten voor dit project worden aangeschaft en beheerd door Stichting Muziek Opmeer. 't Ruimteschip is moederschool voor een aantal muziekinstrumenten: op verzoek van Stichting Muziek Opmeer worden de instrumenten bewaard op school.
Inzet docenten wordt, in overleg met de Aanjagers Muziek, betaald uit budget Binnenschools van Muziek Opmeer.

Binnenschools: Zang en dans speciaal

- Nu de groepsleerkrachten zelf de muzieklessen in de groep verzorgen, kan vakleerkracht muziek worden ingezet bij het begeleiden van kerstmusical of afscheidsmusical.
Gedacht wordt dan aan uitwerken en instuderen van choreografie bij liedjes, zangpedagogiek of theatertechnieken.

Binnenschools: Keuze-ateliers

- In het kader van het werken vanuit De Noordwijkse Methode worden, gezamenlijk met de Bonifatiuschool, op vrijdagmiddag zg. Keuze-ateliers georganiseerd.

Ideeën zijn o.a:

- a. In samenspraak met Aanjagers Muziek Opmeer worden gastlessen (3x 1,5 uur) verzorgd door bevoegde muziekdocenten op instrumenten die (nog) niet in het aanbod 'Binnenschools: Kennismaking met muziekinstrumenten' aan bod komen.
Instrumentkeuze en inzet docenten vindt plaats na overleg met Aanjagers Muziek.
- b. In het kader van actief participeren in de gemeenschap kan contact worden gezocht met SJJO over bijv. workshops DJ.

Binnenschools: Schoolband en Schoolkoor

- Toekomst / Droom.
De droom van Team 't Ruimteschip is het opzetten van een schoolband en twee schoolkoren (voor leerlingen van groep 3,4 en groep 5,6,7,8). Deze worden ingezet bij speciale activiteiten in school (Kerstviering, Open Dag, Laatste week). Mogelijk kan zelfs een concert in het Kerkhuys worden verzorgd voor ouderen van de verzorgingshuizen.
- De schoolband wordt gevormd door kinderen die al een muziekinstrument bespelen. In principe voor kinderen van 't Ruimteschip, maar vrienden / vriendinnetjes van andere scholen zijn natuurlijk ook welkom. Voorlopig worden de lessen gegeven onder schooltijd op vrijdagmorgen.

Naschools: Muzieklessen op instrumenten

- Na afronding van de 6 kennismakingslessen op een instrument of na een Keuze-atelier wordt aan kinderen die geïnteresseerd zijn een aantal (10?) lessen aangeboden op het instrument dat is aangeboden of indien mogelijk op een instrument uit dezelfde instrumentengroep.
- Inzet docenten wordt betaald, in overleg met de Aanjagers Muziek, uit de bijdrage Muziek Opmeer.

Bijlage 1: Leerlijnen Muziek

Groep 1 en 2 (4 – 6 jaar)

Creërend vermogen

Zingen

- De leerling kent verschillende soorten liedjes en kan deze zingen.
- De leerling kan zingen in verschillende maatsoorten.
- De leerling kan zingen met aandacht voor articulatie en zuiverheid.

Spelen

- De leerling kan een aantal muziekinstrumenten bespelen.
- De leerling kan een ritme en de maat meespelen op zijn lichaam (bodypercussie) en/of een instrument.
- De leerling kan improviseren en samenspelen met bodypercussie en met instrumenten.

Lezen en noteren

- De leerling kan visuele beelden, een verhaal of een emotie vertalen in klanken.

Bewegen

- De leerling kan bewegen bij een lied of een verhaal.
- De leerling kan muzikale aspecten vertalen in bewegingen.
- De leerling kan vrij bewegen op muziek.
- De leerling kan een eenvoudige choreografie uitvoeren

Receptief vermogen

Luisteren

- De leerling kan aandachtig luisteren naar een lied of een geluidsfragment.
- De leerling kan kijken en luisteren naar een muziekinstrument, een muziekvoorstelling of een verhaal van een muzikant.
- De leerling kent enkele muziekinstrumenten auditief en kan deze instrumenten ook herkennen.

Onderzoekend vermogen

- De leerling onderzoekt middels het experimenteren met klank- en vormaspecten het antwoord op een vraag of probleemstelling. De leerkracht selecteert geschikte bronnen. De leerling voert het onderzoeksproces klassikaal uit.
- De leerling beantwoordt de vraag door het presenteren van het resultaat van het experiment.

Reflectief vermogen

- De leerling kan verwoorden wat hij hoort en beleeft bij muziek.
- De leerling kan fantasieën, emoties en sferen bij muziek herkennen en verwoorden.

Presenterend vermogen

- Onder begeleiding kan de leerling met medeleerlingen muziek en bewegingen maken en die presenteren in de groep.

Leerplan muziek, groep 3 en 4 (6 - 8 jaar)

Creërend vermogen

Zingen

- De leerling kent meerdere soorten liedjes en kan deze zingen.
- De leerling kan verschil laten horen in tempo, toonhoogte en ritme.
- De leerling kan zingen in de maat van instrumenten.

Spelen

- De leerling kan een ritme en de maat meespelen op zijn lichaam (bodypercussie) en op een instrument.
- De leerling kan samenspelen met bodypercussie en/of muziekinstrumenten.
- De leerling kan een muziekstuk met bodypercussie of een instrument ontwerpen.
- De leerling kan een klank- of ritmespel spelen vanuit visuele beelden.

Lezen en noteren

- De leerling kan visuele beelden vertalen in klanken.
- De leerling kan klanken omzetten in zelfbedachte tekens of een tekening.
- De leerling kan een partituur ontwerpen en grafisch noteren..

Bewegen

- De leerling kan bewegen bij een lied of verhaal.
- De leerling kan liederen en muziekfragmenten vertalen in bewegingen.
- De leerling kan een eenvoudige choreografie uitvoeren.
- De leerling kan met anderen een choreografie ontwerpen en uitvoeren.

Receptief vermogen

Luisteren

- De leerling kan geïnteresseerd luisteren naar een lied of een muziekkuitvoering.
- De leerling kan kijken en luisteren naar een muziekinstrument, een muziekvoorstelling of een verhaal van een muzikant.
- De leerling kent steeds meer muziekinstrumenten visueel en auditief en kan deze herkennen.

Onderzoekend vermogen

- De leerling onderzoekt middels het experimenteren met klank- en vormaspecten het antwoord op een vraag of probleemstelling.
- De leerling selecteert geschikte bronnen en denkt na over het onderzoeksproces, met behulp van de leerkracht.
- De leerling voert het onderzoeksproces klassikaal of in groepen uit. Alle groepen gebruiken dezelfde bron.
- De leerling beantwoordt de vraag door het presenteren van het resultaat van het experiment.

Reflectief vermogen

- De leerling kan betekenis geven aan wat hij hoort, ervaart en zelf muzikaal uitvoert.
- De leerling kan klanken aan emoties verbinden..
- De leerling kan reflecteren op muziek en zich daarover een mening vormen.

Presenterend vermogen

- De leerling kan met medeleerlingen een muziek- en bewegingspresentatie tonen in de groep.

Leerplan muziek, groep 5 en 6 (8 – 10 jaar)

Creërend vermogen

Zingen

- De leerling kan complexere liedstructuren zingen met contrasten en variaties in tekst en melodie.
- De leerling kan meerstemmige liedjes (canons) zingen.
- De leerling kan verschil laten horen in tempo, toonhoogte en ritme.
- De leerling kan met verschillende begeleidingsvormen meezingen.
- De leerling kan zijn stem theatraal gebruiken.

Spelen

- De leerling kan samenspelen met bodypercussie of met instrumenten.
- De leerling kan een klank- of ritmespel spelen vanuit visuele beelden
- De leerling kan meerstemmige ritmes meespelen in diverse maatsoorten.
- De leerling kan een zelfgeschreven spelstuk uitvoeren met bodypercussie en met instrumenten.
- De leerling kan een lied of verhaal begeleiden met bodypercussie en met een instrument.

Lezen en noteren

- De leerling kan ritme ontwerpen en noteren.
- De leerling kan een partituur ontwerpen en grafisch noteren
- De leerling kan een tekst maken voor een lied of een rap.

Bewegen

- De leerling kan bewegen met aandacht voor maat en ritme passend bij de muziek die op dat moment klinkt.
- De leerling kan muzikale aspecten vertalen in bewegingen.
- De leerling kan een choreografie uitvoeren.
- De leerling kan tegelijk zingen, spelen en bewegen.

Receptief vermogen

Luisteren

- De leerling ontwikkelt een open luisterhouding bij het luisteren naar zoveel mogelijk muzieksoorten, stijlen en muziek uit verschillende culturen, eigen werk, dat van andere leerlingen en beroepsmusici.
- De leerling kan geïnteresseerd luisteren naar een lied of een muzikuitvoering.
- De leerling kent steeds meer muziekinstrumenten, zowel visueel als auditief.
- De leerling kan instrumenten en muzikale parameters onderscheiden.

Onderzoekend vermogen

- De leerling bedenkt een onderzoeksvraag/probleemstelling, op grond van gemeenschappelijke interesse/nieuwsgierigheid of experiment en kan hierbij gebruik maken van culturele uitingen en zijn omgeving als bron voor het vinden van antwoorden op deze vraag.
- De leerling denkt mee over geschikte bronnen en het onderzoeksproces.
- De leerling voert het onderzoek in groepen uit. De verschillende bronnen worden over de groepen verdeeld.
- De leerling beantwoordt klassikaal de vraag door het combineren van informatie uit meerdere bronnen. Hij formuleert het antwoord met ondersteuning van medeleerlingen en de leerkracht.

Reflectief vermogen

- De leerling kan praten over en zich een mening vormen over de muziek en deze uiten.

Presenterend vermogen

- De leerling kan solo of samen met medeleerlingen een muziek- en beweging presentatie uitvoeren en tonen voor publiek.

groep 7 en 8 (10 – 12 jaar)

Creërend vermogen

Zingen

- De leerling kent steeds meer liederen in verschillende talen en kan complexere liedstructuren zingen.
- De leerling kan twee- en driestemmige liedjes zingen.

- De leerling kan verschil laten horen in tempo, toonhoogte en ritme en voordracht.
- De leerling kan met verschillende begeleidingsvormen zingen.
- De leerling kan zijn stem theatraal gebruiken.

Spelen

- De leerling kan verschillende instrumenten in de klas op de juiste manier bespelen.
- De leerling kan meerstemmige ritmes meespelen in diverse maatsoorten.
- De leerling kan een klankspel spelen vanuit beelden en muziktekens.
- De leerling kan een zelfgeschreven spelstuk uitvoeren met bodypercussie en met instrumenten.
- De leerling kan een lied, emotie of sfeer begeleiden met bodypercussie en met een instrument.

Lezen en noteren

- De leerling kan een ritme ontwerpen en noteren, gebruikmakend van grafische notatie.
- De leerling kan een tekst maken voor een lied of een rap.
- De leerling maakt kennis met de functie en de vorm van het traditionele notenschrift.

Bewegen

- De leerling kan bewegen met aandacht voor maat en ritme passend bij de muziek die op dat moment klinkt.
- De leerling kan muzikale aspecten vertalen in bewegingen.
- De leerling kan tijdens het zingen ondersteunende bewegingen maken

Receptief vermogen

Luisteren

- De leerling kent en herkent verschillende muziek instrumenten, zowel visueel als aan de klank.
- De leerling heeft een open luisterhouding ontwikkeld bij het luisteren naar zoveel mogelijk muzieksoorten, stijlen en muziek uit verschillende culturen, eigen werk, dat van andere leerlingen en beroepsmusici.

Onderzoekend vermogen

- De leerling bedenkt een onderzoeksvraag/probleemstelling, op grond van gemeenschappelijke interesse/nieuwsgierigheid, en kan hierbij gebruik maken van teksten (boeken, tijdschriften, internet) als bron voor het vinden van antwoorden op deze vraag.
- De leerling stelt een onderzoeksproces en taakverdeling voor en werkt hierbij in groepen.
- De leerling beantwoordt de onderzoeksvraag zelfstandig door het combineren van informatie uit meerdere bronnen.

Reflectief vermogen

- De leerling kan op een positief opbouwende manier eigen werk en dat van andere reflecteren.
- De leerling kan beargumenteren hoe, waarom en wat de muziek teweeg brengt tijdens het luisteren.

Presenterend vermogen

- De leerling kan solo of samen met medeleerlingen een programma met muziek of muziektheater, eventueel gebruikmakend van ondersteunende bewegingen uitvoeren voor publiek.
- De leerling kan een choreografie uitvoeren.
- De leerling kan tegelijk zingen, acteren en bewegen.

.